

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za **inserate** se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Pogubonosna nevednost.

(Iz Velenjske občine.)

V naši občini, in žalibog, mogel bi reči, da po vsem Spodnjem Štajerskem so vraže in babjevere v preprostem ljudstvu še tako ukoreninjene, da mu nosijo naravnost materialno škodo v gospodarstvu in, kar je še bolj žalostno, da stavijo le premnogokrat celo človeško zdravje in življenje v nevarnost. Zdelo se Vam bode, da pretiravaam, a vendar govorim le golo resnico. Poslušajte:

Nedavno je nekje gad pičil neko kmetko deklico. Mesto, da bi stariši peljali dekleta kar najhitreje k bližnjemu zdravniku, so jo peljali k nekemu staremu kmetiču, ki zna „zagovarjati“. Posledica je bila ta, da je 17letna deklica umrla na zastrupljenju. Nevednost njenih staršev in sosedov je to mlado življenje ubila, kajti o tem ni dvoma, da bi jo bil vsak zdravnik gotovo rešil, ako bi jo bili o pravem času pripeljali k njemu in ne k onemu ubogemu in nevednemu kmetiču, ki „zagovarja“ in sam ne ve, kaj dela.

Nevednost postaja torej v takih slučajih — ubijalka.

No, godijo se še hujše stvari. V našem okraju opravlja službo babice lahko vsaka stara ženica, če ima za to kaj znanja in sposobnosti ali ne, po tem nikdo ne vpraša. In vendar je to neizmerno važna stvar, kateri bi morali posvetiti vso svojo pozornost c. kr. okrajno glavarstvo, sanitetni referent, okrajni zdravnik in vsi inteligentni ljudje v okraju sploh.

Znano je in statistično dokazano, da je več žen na porodu umrlo, kakor je možkih palo v vojski. Nobena statistika pa ne pove števila onih nesrečnic, ki so si vsled nespretnosti, ali nevednosti, ali nečednosti babice na porodu nakopale bolezen, na kateri so potem vse svoje žive dni boleale in postale tako sebi in rodbini v nadlogo. Babištvo je torej važna in velevažna stvar, kateri bi morali, kakor rečeno, posvetiti vsi, katerim je zdravje naših žen in otrok na srcu, največjo pozornost in skrbeti za to, da se povsod nastavlja samo sprašane in oblastveno potrjene babice povsod, kjerkoli jih je treba!

To tudi postava zahteva, a ta postava je žalibog samo na papirju, v praksi opravljajo pri nas to velevažno službo ženske, ki nimajo niti pojma o nevarnosti svojega početja in katerim se niti ne sanja, da v svoji neumni predrznosti igrajo z življenjem in zdravjem porodnice in otroka in s srečo cele rodbine.

Temu treba napraviti konec. Okr. glavarstvo naj poskrbi, da se že obstoječi zakon dejanski izvede in onemogoči nepoklicanim in malovestnim ženicam, da bi se mešale v tako nevarne posle, kakor je babištvo. Slovensko razumništvo pa naj gre oblastvu v toliko na roko, da prebivalstvo pouči o važnosti babištva za zdravje naših rodbin in za njih blagor in o neobhodni potrebi, da se nastavi povsod

izprašane babice in da samo one izvršujejo ta posel po deželi.

V tem oziru je pri nas še veliko dela, izrebiti moramo še mnogo vraž in predsodkov, popraviti še neizmerno mnogo krivih nazorov o higijeni, o lečenju, o boleznih, odpreti narodu oči, da sprevidi in spozna resnico ter krene na pot napredka.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

— Politični položaj je skoro nespremenjen. Nemci trdovratno vstrajajo na vseh svojih terjatvah glede dvotrajinske večine zaradi premenitve volilnih okrajev, glede postavnega zavarovanja določenega števila nemških delegatov za Češko in Moravsko in glede posestnega stanja v osebju severne železnice. Čehi se temu upirajo, vlada in Poljaki pa vplivajo na nje, da bi je pridobili za kompromis. Slovo polske v svoji gorečnosti, da bi Poljakom osiguralo vse koristi, ki bi jih jim dal kompromis v teh treh točkah obsiplje Čeha z očitani nelejalnostjo in in skrajne sebičnosti. Pravi, da imajo Poljaki in Nemci v vseh točkah soglašujoče koristi in potrebe, da si torej v ničem ne nasprotujejo — in da ne bo prestalo družega, kakor iti v vsem in povsod z njimi. To je res, oba naroda sta v Avstriji v manjšini, in oba sta gospodujoča naroda, katera morata z vsemi sredstvi braniti in vtrjati svoje neprilagodno gospodstvo nad narodnimi

večinami drugih narodnosti. To smo vedeli tudi prej, predno nam je „Sl. P.“ to tako odkritosrčno priznalo in vedeli smo tudi, da se na Poljake, to je, na člane Poljskega kola v državnem zboru, ne morejo zanašati drugi avstrijski Slovani.

Vlada si prizadeva na vso moč pridobiti obe stranki za kompromis. V sejah 16. t. m. se bodo razni klubi o predlaganem kompromisu izrekli — in položaj bode jasnejši.

V državnem zboru je predložil fin. minister Korytovski državni proračun za 1907 leto, ki je ugodnejši nego je bil mnogo let poprej. Minister je v svojem govoru dejal, da so posebno trije momenti karakteristični za predloženi proračun: 1. pokrita je v njem cela vrsta tekočih potrebščin v železniškem ministrstvu z rednimi državnimi dohodki; dočim je bila do sedaj državna uprava prisiljena posluževati se posebnih operacij za njih kritje ter je vse to izvrševala v proračun pod naslovom „investicije“.

2. Očiščeno je poglavje „državni dolg“ od cele vrste tekočih postavk.

3. Se je vpeljalo jako živahno stavbinsko gibanje za šolske in uradne hiše ter uvedlo v državni proračun letno odplačevanje, kar se je zelo obneslo, ker prihrani država veliko „najemnin“ — in dobi v svojo last veliko število svrhi primernih šolskih in uradnih poslopij. Minister povdarja še, da se država v narodnogospodarskem pogledu dovoljno razvija, da produkcija in zaslužki torej tudi konsumtivna

LISTEK.

V Nemčiji.

(Potopisne in narodno-gospodarske črtice.)

Vlado Pušenjak.

(Dalje.)

Čisti dobiček po odbitku doneska za rezervni fond se razdeli med združnike! Mlekarna prodaja svojim članom krmila kakor koruzo, zdrobljeno žito, lanene tropine, otrobe itd. ter znaša promet vsak mesec po več vagonov.

Ogledal sem si vse vasi, ki spadajo v področje mlekarne; povsod sem našel lepe ceste, ker ljudje upoštevajo veliko škodo, katero imajo kmetje zbog slabih cest (zamuda časa, trpinčenje živali, poškodovanje vozov). Želel sem, da bi si razni župani v Slovenskih goricah in Šaleški dolini ogledali tukaj občinske ceste in se dali poučiti, da denar, ki se potrosi za izboljšanje cest, ni v blato vržen! Vsaka vas ima vodovod, kateri preskrbuje vas z dobro pitno vodo. V mnogih vaseh že imajo telefonično postajo; iste se bodo tekom leta ustanovile v slehri vasi. V marsi-

kateri vasi sem videl zidano majhno hišico, v kateri vsi vaščani pečejo kruh, sušijo sadje in kuhajo žganje ter si na ta način prihranijo drva in delo. V marsikaterih krajih na Slovenskem n. pr. na Murskem polju se drva težko za drag denar dobijo; v takih krajih bi se priporočale take skupne občinske naprave! Ravno tako obstoje v vaseh občinske mostovne tehniče. Kakor sem že omenil, je radi ugodnih pašnikov in travnikov glavna panoga kmetijstva živinoreja, katera v zadnjih letih osobito napreduje radi visokih cen živine; za kilogram goveje živine (žive) se že sedaj plačuje 1'36 K! Prideluje se rž, pšenica, ječmen, oves in krompir; koruza in ajda radi neugodnega podnebja ne uspevata. Goji se čebelarstvo v majhni meri sadjarstvo, za vinogradništvo niso ugodna tla.

Nekaj posebnega je uredba šol; vsaka vas ima svojo enorazredno šolo; šolska poslopja se zelo razlikujejo od šolskih poslopij v Avstriji. Visoke prostorne šolske sobe, velika, svetla okna, pedagoški zahtevam odgovarjajoče klopi in, kar je glavno, šolske sobe brez prahu, dokazujejo, da okrožna šolska oblast uporablja ves svoj vpliv

o priliki zidanja šol. Šolska soba brez prahu je za avstrijske šole neznan pojem; v veliki vojvodini Hessen so vse okrožne šolske oblasti upeljale posebno olje, s katerim se tla vsake 4 tedne mažejo in se tako zabranjuje nabiranje prahu. Vsi učenci, ki izstopijo iz šole od 14. do 17. leta, morajo obiskovati pozimi nadaljevalno šolo, ki se vrši štirikrat na teden in sicer od 5. do 7. ure zvečer. Takih šol bi tudi v Avstriji nujno potrebovali!

Napredek v kmetijstvu, zanimanje za gospodarsko delo pospešujejo v znatni meri politični uradniki, v prvi vrsti načelniki okrožij, kateri so po največ predsedniki okrožnih kmetijskih društev. V uradnem občevarju, vzlasti z župani, z odloki v uradnem listu, v katerih opozarjajo poljedelce na važne pridobitve v kmetijstvu in z osebnim vplivom in ugledom pridobivajo kmete za umno kmetijstvo, pridobivajo pa tudi delavce za drobno gospodarsko delo. In politični uradniki pri nas? —

Kmetijska družba naj zastopa interese kmečkega stanu, kar je le mogoče, če tvorijo njen odbor pravi praktično delujoči kmetje, je edino pravo načelo. To načelo je postavno zajam-

čeno v pravilih kmetijske družbe za veliko vojvodino Hessen. Potrebno pa je poleg tega, da odborniki kmetijske družbe natanko poznajo gospodarske razmere cele dežele. V to svrhu določajo pravila omenjene kmet. družbe, da volijo vsi udje vsakega okrožja po 3 zastopnike v odbor kmetijske družbe. Kako velik pomen pripisujejo kmetijski družbi tukaj in, kako skrbijo za to, da pridejo kot zastopniki okrožja najbolj sposobni kmetje v odbor, pričajo živahne priprave, agitačni in zaupni shodi za bližajoče se volitve odbornikov kmet. družbe.

Iz navedenega se vidi, da razni činitelji delujejo v blagor kmeta. Največ storijo za kmeta zadruga, katerih je v veliki vojvodini Hessen, ki šteje 1 milijon prebivalcev, 644 in sicer

3 centralne zadruga (zadružna zveza, centralna strojna zadruga za nakup in prodajo);

389 posojilnic,

32 mlekar,

15 vinarjskih zadrug,

34 raznih zadrug (skladiščne, vodne, perutninarske, zadružna sladkorna tovarna, zeljarske itd.)

moč vseh slojev prebivalstva raste, kar se pozna tudi na povišanih dohodkih in stroških države.

Naposled so stavili razni poslanci interpelacije. Tako je interpeliral Vse-nemec Herzog, zakaj ni bila še sank-cijonirana postavna Kolisko, katera je bila že petkrat sprejeta v nižjeavstr. deželnem zbornu. (Postava Kolisko do-loča namreč da sme biti na vseh ljud-skih in meščanskih šolah na Nizje Avstrijskem edino le nemščina kot učni jezik in je naperjen proti Čehom v prvi vrsti pa tudi proti vsem drugim narodnostim, katere bi hotele osnovati šole za svoje manjšine na Dunaju), Minister Marchet je odgovoril, da je ta postava bila pač predložena cesarju v sankcijo, da pa ne more biti sank-cijonovana, ker stoji v nasprotju s po-stavo o ljudskih šolah. Nujnost pred-loga Herzogovega je bil po ostri de-bati odklonjen.

Ogrski minisrski predsednik We-kerle je predložil parlamentu državni proračun za leto 1907. Redni dohodki so proračunjeni na 1.180.555.203 K, stroški pa na 1.134.775.899 K ter kaže znaten prebitok.

V svojem govoru pravi ministrski predsednik, da je glavna naloga vlade zboljšati plače državnih uradnikov in uslužbencev ter da je v ta namen do-ločena svota 16 $\frac{1}{2}$ milijonov. Pobjl-šanje plač zaslužijo predvsem ljudski učitelji in železniški uslužbeni.

Vlada predloži v kratkem postavo o zavarovanju proti boleznim in ne-zgodam delavstva; nadalje, predlagala bo revizijo postav: o služinčadi, o varstvu poljedelskih delavcev, o po-speševanju zidanja delavskih hiš, o vredbi naseljevanja in parceliranja; skrbela bo za zvišanje mezde v držav-nih tovarnah in podjetjih, za zavaro-vanje teh državnih delavcev proti bo-lezni in nezgodam kakor je veljavno za vse druge delavce; omogočiti izseljen-cem povrat v domovino, kot glavno in največjo socialno reformo pa obeta davčno reformo ter obljublja že v kratkem predložiti dotični postavni načrt. Ta socialni program ogrske vlade je bil navdušeno sprejet v par-lamentu, kajti vlada trdi, da si je v svesti, da je obvezana zadostiti soci-jalnim potrebam in tako delovati proti ekstremnim strujam, ki so pod imenom socializma naperjeni proti sedanji družbi.

Vnanje države.

— **Rusija.** Raznesla se je vest, da misli car odstopiti in da prevzame regentstvo veliki knez Nikola Nikola-jevič. Ta vest je pač zelo neverjetna, čeprav bi to bilo morda za Rusijo zelo potrebno, se car ne bo nikdar odločil za ta korak, samo zato, da bi ga ne imeli za to, kar je v resnici, za slabiča.

Monarhisti in aristokrati v Moskvi protestujejo proti angleški deputaciji, ki je prišla na Rusko, da izreče svoje simpatije onim članom razpuščene dume, ki so se udeležili shoda v Wiburgu. Moskovski in peterburški centralni od-bor oktoberske zveze je izdal resolucijo, v kateri priporoča kot edino rešitev iz sedanjih zmešnjav volitev novega par-lamenta, kateri bo imel voljo in smisel za to, da vstvari in vtrdi ustavni red in meščansko svobodo.

— **Srbija.** Kakor poročajo iz Be-legagrada, je bilo sklenjeno v državnem svetu, da se definitivno oddajo naročila in sklenejo dotične pogodbe; z Avstro-Ogrsko naj se pa ne začnejo nova po-gajanja. Skupština se bode pečala naj-prej z novimi trgovinskimi pogodbami. Pašić je še vedno pripravljen storiti Avstro-Ogrski koncesije, le v vpraš-anju o topovih se ne more vdati.

— **Italija.** Kralj je imenoval Luzzattija v priznanje njegovih v res-

nici izrednih zaslug za zadnjo ogromno konversijo italijanskih državnih dolgov na 3 $\frac{1}{2}$ % državnim ministrom.

Francija. Patrijotska liga franco-skih žen je zborovala te dni v Londonu in protestovala proti novim cerkvenim postavam in posebno proti postavi o razporoki. Papež in kardinal Richard sta poslala zborovalcem zahvalo za njih udanostne depeše. Tudi španski škofje izdajajo parstirske liste, v katerih odobrujejo odpor francoskih katolikov proti novim cerkvenim postavam ter pozivljejo španske katoličane na boj proti antiklerikalizmu na Španskem.

— **Španjo.** Pet škofov v dieces Burgas je poslalo vladi dopis, v katerem izjavljajo, da odrekaajo svojo pokornost vsem onim posvetnim postavam, katerih določbe stoje v kakem nasprotju s cerkvenimi predpisi.

Dopisi.

Ljubno. Velik požar v Radmirju začetkom meseca septembra je dal povod, da je „Savinjski Sokol“ priredil na nedeljo, dne 16. septembra t. l. na Ljubnem veliko ljudsko slavnost v prid ubogim pogorelcem. Razna društva iz našega okraja kakor tudi mnogo po-sameznikov se je poprijelo te ideje ter se je delalo na vse kriplje, da bi ve-selica dala kolikor možno čistega do-bička. Toda veselica se ni mogla radi skrajno neugodnega vremena v polnem obsegu vršiti, zato se je sklenilo na nedeljo, dne 30. septembra napovedati zopetno slavnost. Takrat vsaj vreme ni nagajalo in je vsak bil zadovoljen s slavnostjo. Videli smo precej udele-žencev in Ljubnega in okolice. V prvi vrsti je prihitelo iz Gornjega grada voliko število izletnikov.

Ob mostu je sprejel došlece trški župan z občinskimi odborniki, domača požarna bramba z godbo. Ko so pri-korakali Sokoli na most, zasvirala je godba „Sokolsko“, občinstvo pa je s krepkimi „Na zdar!“-klici pozdravljalo Savinjske Sokole. Župan g. Jovan na-govori Sokole, kliče jim „Dobrodošli!“ Zahvaljuje se jim, da so zbrali trg Ljubno za slavnost in s tem pokazali, da goje gorke simpatije ne le za uboge pogorce, ampak tudi za ljubenski trg. Načelnik gasilnega društva g. Fludernik v jedrnatih besedah pozdravlja Sokola, katero društvo je s prireditvijo veselice v prid pogorelcem pokazalo, da soko-lašem gori srce za svoje rojake, za ponesrečence. Vsa čast vrlemu Savinj-skemu Sokolu! Naj bi se sokolska misel vedno bolj in bolj širila med nami. V to svrhu zakliče pozdrav gasilcev „Na pomoč!“ Obema govornikoma se zahvali starosta Savinjskega Sokola g. Pevec.

Nato je vse odkorakalo z godbo na čelu na slavnostni prostor. Tam je pričakovalo že mnogo občinstva. Pri-čelo se je takoj živahno življenje. Šo-štanjska godba je vrlo svirala, nastopilo je Pevsko društvo gornjegrajsko. Mar-ljive domače mladenke prodajale so šopke, konfeti, serpentine, številke za srečolov itd. V posebnih paviljonih si dobil pristno vinsko kapljico, ali pa šumeče pivo, zopet v drugem razna mrzla jedila, za šotorom je pa kuhal v veliki ponvi „strokovnjak“ fine in okusne klobasice. Kmalu so se začeli vrteti plesalželjni pari po trati, neple-salci smo jih pa gledali in se z njimi radovali. Nastopil je tudi sokolski na-raščaj, proizvajajoč dobro sestavljene skupine. Vse se je čudilo mladim telo-vadcem, kako so mirno, točno in sigurno telovadili. Fantje le tako naprej! Zeleti je pač, da se ne samo v Mozirju, tem-več tudi na Rečici, v Gornjem gradu, na Ljubnem itd. osnujejo vrste mladega raščaja.

Čisti dobiček veselice je precejšen bode v prid pogorelcem.

Hvala vsem, ki so pripomogli na ta ali oni način k dobremu izidu ve-selice, zlasti pa še vrlim Sokolom, aran-žerjem veselice!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Predsednika celjskih pevskih društev** objavljata sledeči poziv: Go-spodje pevci! Podpisana predsednika celjskih pevskih društev pozivava vse slovenske celjske pevce, da se po možnosti polnoštevilno udeležijo pevskih vaj, ki se bodo vršile od 17. oktobra naprej do 1. novembra t. l. Namen tem vajam je priučiti se lepih, novih žalostink, ki se bodo pele na dan vseh Svetih na grobovih umrlih prednamcev. Gospodje! Pijeteta do rajnih našincev nam velevala, da za trenutek pozabimo na vse, kar nas je doslej razdruževalo! Zahajajte redno, točno in polnoštevilno, da bode Vaš nastop dostojen in veličasten. Prva vaja se vrši v sredo dne 17. vino-toka 1906 ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“. Predsednik „Pevskega društva v Celju“ **R. Salmič.**

Predsednik „Slov. del. podp. društva“ **Iv. Rebek.**

— **Celjsko pevsko društvo.** Prva pevska vaja se vrši dne 18. t. m. ne 17. t. m. ker je 17. občni zbor.

— **Slovenskemu trgovskemu društvu v Celju v predvarek!** Zad-njič sem pisal v „Domovino“, naj de-luje slov. trg. društvo v Celju na to, da naj bi vsi slovenski trgovci naroče-vali blago pri slovenskih in Slovencem prijaznih tvrdkah. To bi bil res za slovenski narod velikanski korak. To pa še ni vse, kar lahko dosežemo slo-venski trgovci. V Mariboru se name-rava ustanoviti trgovska šola. Kaj ko bi slovensko trg. društvo storilo ko-rake, da se upelje v tej šoli slovenski jezik kot obligaten predmet. Naj se zagrozi našim narodnim nasprotnikom, da bojkotiramo nemške trgovce, ako nam tej upravičenej želji ne ustrezajo. Tudi vi gg. poslanci storite svojo dolž-nost! Izvojujte nam slovenski jezik na mariborskeje trgovskeje šoli! Dobro bi tudi bilo, da slov. trg. društvo gleda na prste učiteljicam ročnih del, ki kupujejo pri naših narodnih nasprot-nikih v mestu ter prodajajo v šoli isto učenkam. Še nekaj! V Trstu, tudi drugod imamo tvrdke, katere s pošiljativjo na drobno mnogo škodujejo vsem slovenskim trgovcem. Pošiljajo namreč brez naročila kavo, čaj itd. Ako te tvrdke ne storijo nič za na-rodno stvar, iztrebimo jih. Slovenski trgovci plačujemo obrtni davek, dobiček pa imajo največkrat naši najhujši na-sprotniki. Pomagajmo si sami! Na naše občine se nimamo kaj zanašati.

Trgovec z dežele.

— **Porotno sodišče v Celju.** Za 4. porotno zasedanje pri okrožnem so-dišču v Celju je imenovan predsed-nikom porotnega sodišča g. Anton pl. Wurmser predsednik okrož. sodnije in njega namestniki gg. Al. Gregorin, dr. H. Schäftlein in Adalbert Kotzian vsi dež. sod. svet.

— **Konsum mesa v Celju.** Od 1. do 7. oktobra je bilo zaklanih v mestni klavnici: 1 bik, 30 volov, 13 krav, 8 telic, 48 telet, 36 prašičev, 1 ovca, v mesto je bilo vpeljeno mesa v kilogr. 90 volovskega, 94 kravjega, 242 teliškega, 17 teletine, 87 prašičjega.

— **Konkurs.** Okrožno sodišče v Celju je dovolilo otvoriti konkurs o premoženju Lovrenca Polaka, trgovca v Sedlarjevem. Konkurni komisar je g. dr. Karl Gelingsheim deželni sodni svetnik v Kozjem upravitelj konkurzne mase pa odvetnik dr. Rihard Zirngast

v Kozjem.

— **Adjuti za avskultante.** Pravo-sodni minister Klein je izjavil, da bodo izplačevane od 1. oktobra avskultan-tom višji adjuti in sicer v smislu dotične postave z veljavnostjo tudi za prošlo dobo. Ministrstvo ima že po-trebna denarna sredstva ter je ukre-nilo potrebno, da se bodo adjuti začeli izplačevati.

— **Frankolovo pri Vojniku.** In tudi pri nas se je začelo daniti, tudi mi vstajamo v življenje. Ne preti nam sicer od nikoder nemška nevarnost — a treba je, da se ljudstvo duševno dvigne, da se da ljudstvu duševne hrane, da ne ostane tam, kjer je tičalo pred sto leti. — Z mladino začnemo, ta je dovzetna za lepo in dobro, za-vedna, probujena mladina je naš up. Ne bomo posebej pisali o včerajšnji šolski veselici — zahvaliti se pa mo-ramo šolski mladini za veselje, ki ste nam ga pripravili.

— **Poštni uradniki** so imeli 14. t. m. v raznih mestih Avstrije zboro-vanja na katerih so zahtevali časovni advancement v višje plačilne razrede, 35letno službeno dobo, nov času pri-merni disciplinarni red, nedeljski po-čitek in vreditev dopustov.

— **Trgatev okoli Šmarja pri Jelšah** je bila dokaj obilna, razen v tistih vinogradih, kjer je toča pobila, n. pr. v Škofiji. Mošt ima tod lepo ceno, 32—40 K za hektoliter.

— **Podsreda.** „Kmetijska po-družnica za kozjanski okraj“ zboruje v nedeljo, dne 21. oktobra ob 3. uri popoldne v Podsredi v gostil-niških prostorih g. Preskerja. Govorila bosta o gospodarskih vprašanjih potov. učitelj g. Ivan Bele in g. dr. Jankovič.

— **Na shodu v Trbovljah** dne 30. sept. je govoril sodrug Sitter ter kakor poroča „Rdeči Prapor“ dejal o narodnem vprašanju: „Narodno vprašanje se da rešiti samo tako, ako gredo narodne stranke po poti, katero jim kaže socialna demokracija: Vpeljati v Avstriji resnično narodno avtono-mijo!“ — V tej točki so pač vse slo-venske politične stranke s socialno demokracijo edine — in našlo bi se izvestno še mnogo drugih točk, v ka-terih bi se lahko vsi realni politiki slovenski, brez ozira na njih stranko zedinili.

— **Svinjska kuga v Slatini.** V občini Slatina (zdravišče) je uradno konstatirana svinjska kuga in prepo-vedano izdajati živinske liste za prašiče.

— **Okrajni odbor za rogški okraj.** Z vabilom od 2. oktobra 1906 št. 31700 razpisalo je okr. glavarstvo v Ptujju osnovalno (sejo) zborovanje, verifikacijo volitev in izvršitev volitve načelnika, njegovega namestnika in okrajnega zastopa na dan 9. oktobra 1906. Vzglede raznih intrig smo Slo-venci le v kmečkih občinah zmagali in dobili samo 6 odbornikov v okr. zastop. Vseh 6 odbornikov se pa ni vdeležilo osnovalnega zborovanja dne 9. oktobra t. l. marveč so pisali okr. glavarstvu istega dne, da svoje mandate odložijo — vzroke zato pa da bodo po državnih in deželnih poslancih obelodanili — kateri bodo naprošeni, iste na višjem mestu naznaniti. Okrajni glavar gosp. Underrain torej ni volitve v okr. odbor končno zvršil. Kaj bode vlada storila, poročal bom pozneje.

— **Obesil se je v zaporu v Ma-riboru nek K. Zechner.** Po noči 13. t. m. se je bil pridružil nekemu sprevo-dniku, katerega je spremljal po go-stilnah in popival z njim, dokler mu ni ukradel denar, uro in verižico in zginil. Sprevodnik je to naznanil po-laciji, ki ga je tu tudi kmalo zasačila in zaprla. Ker je bil aretovani kriv še drugih sleparij, se je v zaporu obesil

z žepno ruto na okno, da se ogne kazni.

— **Koliko nosijo tujei na Štajersko?** Po računskih zaključkih za 1905. l. je znašal brutto-dohodek iz prometa s tujci po celem Štajerskem 23 milijonov kron; od tega odpade na okraj Gröbming 5 1/2 milijonov, Bruck na Muri 3 in pol milj. Gradec mesto 1 in pol milijona. Gradec okolica 1 tri četrti milijona. Ptuj en milijon itd.

— **Razstava vajenskih del** je bila včeraj odprta v Mariboru ter bode trajala do nedelje 21. t. m. Udeležilo se je razstave nad sto vajencev s svojimi izdelki. V nedeljo bo pred slovesnim zaključkom razstave predaval ravnatelj službe za pospeševanje obrti na Štajerskem nadinspektor g. Springer iz Gradca o pospeševanju obrti na Štajerskem, na to bodo razdeljene odlike. Koliko je neki med razstavljalci Slovencev?

— **Graški trgovci z živino** so poslali deputacijo k raznim ministrom na Dunaj in zahtevajo upeljavo ugodnejših železniških tarifov za prevoz živine, naj se prirejajo v Gradcu posebni semnji za vprežno in domačo živino in posebni semnji za klavno živino in naj se pooblasti občinske živinozdravnike, da smejo preiskavati na trg dospévajočo živino če ni državnega živinozdravnika blizu.

— **Samomor in poskušen umor.** Pri Gradcu so našli v gozdu dvajsetletnega O. Trattnika iz Celja mrtvega, blizu njega pa 18letno deklico F. G. v nezavesti. Deklico so prenesli v bolnico, mrliča pa v mrtvašnico. Povod temu je nesrečna ljubezen.

— **Proti povišanju deželne doliade na pivo** bode protestoval shod štajerskih krčmarjev dne 17. t. m. v Gradcu. Krčmarji se hočejo odločno upreti kakršnemu koli povišanju deželne doliade, da bi ne bili prisiljeni porisati ceno piva.

— **Iz Ptujja.** V Štajercianskem brlogu zmiraj bolj smrdi. Nemškutarji smejo biti v resnici ponosni na naročnike svojega „Štajerca“, posebno pa gg. Ornig, Straschill in Slawitsch, tudi Marburgerica, njih neutrudljiva zagovornica, se lahko ponaša s temi svojimi „naprednjaki“, ki delajo štajercianstvu vso čast. Prav lepo število naročnikov tega „naprednega“ Štajerca je bilo že obsojenih, eden zaradi udeležbe pri nekem umoru, drugi zaradi požiga itd. Eden se je obsodil sam, da se izogne kazni, ker je umoril svojo ženo. Drugi pristaši razširjevalci tega lista kažejo svojo „naprednost“ na kaj različen način, nekateri z brutalnostjo v rodbini, drugi s tem, da ponarejajo podpise na prošnjah za nemške šole, v čemer se lahko prepričate pri okr. šolskem svetu v Ptujju na prošnjo za nemško šolo na Ptujski gori. Tudi v denarnih vprašanjih nimajo nekateri teh „naprednjakov“ čistih rok. Imen vseh teh ljudi ne objavljamo, imamo je pa spravljene za vse slučaje, če bodo naši „kultivirani“ nasprotniki še nadalje pri vsakem obsojenem Slovincu dostavljali svoji „kulturi“ primerne opazke o narodnosti obsojenca. Takega gradiva imamo dovolj, a gnjusi se nam, da bi se ga okoristili, če nas bodele pa k temu silili, bomo morali premagati ta oseben odpor proti takemu postopanju in braniti se s takim orožjem, s kakršnim nas napadate!

Kranjsko.

— **Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“.** V službo se sprejme: 2 poslovodja mešane stroke, 1 potnik, 1 kontoarist in stenograf, 12 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne

stroke, 4 pomočnik železn. stroke in 1 kontoristinja. Službe iščejo: 2 poslovodja, 1 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 16 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 2 pomočnika železnin. stroke, 9 kontoristinj, 3 blagajničarke in ena prodajalka.

— **V Kostanjevici na Dolenjskem** se je, kakor se nam od onodoboroča, v četrtek 11. t. m. slovesno otvorilo novo šolsko poslopje, ki ima kaj krasno lego na jugu mesta, kojega ozaljšuje na prikljupljiv način. Nova zgradba je praktično in vkusno zgrajena ter stane okroglo 120.000 K in je namenjena za šestrazredno ljudsko šolo, ker se je nadejati, da dež. šolski svet, obstoječi dve paralelki sedanje četverorazrednice spremeni v koristnejši 5. in 6. razred. Otvoritve se je vdeležilo poleg šolske mladine, ki se je z lepimi deklamacijami (n. pr. učenka Weibl) odlikovala, in domačega učiteljstva, veliko drugih učiteljev in učiteljic ter mnogo domačih šolskih prijateljev, katerih vseh je bilo čez 60 pri slavnostnem kosilu. Šolska mladina je bila tudi dobro pogoščena. Dijak je zložil posebno za dan slavnosti primerno pesem. Učitelji so med krasnimi napitnicami pod vodstvom g. Humeka zapeli dokaj lepih popevk.

— **V prisilni delavnici v Ljubljani** je deželni odbornik grof Barbo preiskoval, so li razmere v tem zavodu res take, kakor je pisal „Rdeči prapor“ in kakor smo mi po njem kratko poročali. Posledice so bile dobre in so se odstranili kolikor mogoče grajani nedostatki. Želeti bi bilo, da se take preiskave izvedejo v vseh deželnih zavodih in da se energično in neizprosno odstrani, kar je nezdravega. Korist in ugled slovenskega naroda zahteva, da bi bile deželne in občinske institucije v deželi, ki je edina v naših rokah — v vsakem oziru vzorne in neporečne.

— **V Št. Rupertu na Dolenjskem** je 6. t. m. zborovalo krško učiteljsko društvo; shoda se je udeležilo kacij 40 učiteljev in učiteljic, ki so si ogledali najprvo ondotni obširni in uzorni šolski vrt, ki je med najlepšimi na Dolenjskem. Pri zborovanju sta govorila o sadjarstvu gg. naduč. Lunaček iz Št. Ruperta in deželni vinorejski komisar Gombač.

— **Notranjske novice.** Za vodovod v Cerknici, kjer daje potok le neuzitno pitno vodo, delajo se resne priprave. Vodovod bodo od Slivnice napeljali 27 km daleč, in to ne samo v trg, ampak tudi v bližnje vasi Rakek, Unec in dr. — V meščansko šolo v Postojni se je vpisalo čez 40 učencev v otvorjeni prvi razred. — Nova posojilnica v Knežaku se dobro razvija. — V Idriji bo v bodočem letu znašala občinska doklada 100%, in to največ radi realke, na kateri se je letos že 6. razred odprl. — V Črnem vrhu pri Idriji je napravila propadla zadružna mlekarna kmetom 25.000 K škode. — Deželni predsednik kranjski T. Schwarz je prejšnji teden obiskal urade v Postojni.

— **44 let stari gimnazijec.** V VII. gimnazijski razred v Novem mestu je vstopil kot redni dijak umirovljeni orožniški postajevodja gospod Anton Bratkovič, ki je sedaj star 44 let.

Koroško.

— **Za narodno in gospodinjstvo šolo v Št. Jakobu v Rožu** je skazanih v zadnji štev. „Mira“ 308 K 84 vin. dobrovoljnih doneskov.

— **Gospodarska zadruga v Sinčevsi** deluje v Velikovecu v hramu „Narodnega doma“. G. Z. p. p. za svoje člane žito ter je pripravljena posredovati

vati nakup in prodaj v vseh gospodarskih potrebščin in pridelkov. Slovensko prebivalstvo še premalo pozna prednosti tako poštenega posredovanja in se ne obrača še na G. Z. v oni meri, kakor bi to zaslužila. Upati je, da spozna tudi naš kmet vrednost gospodarskih zadrug in naših posojilnic, da se obojih oklene in tako reši iz nemškega gospodarskega upliva. Meseca avgusta in septembra je izplačala Gospodarska zadruga za žito skupaj 19.005 K. Upajmo, da se promet še znatno poveča in da bo vsak zaveden kmet tudi član G. Z.

— **Poštari v Št. Jakobu v Rožu** je okrasil uradno svojo hišo s „frankfurtarico“ o priliki otvoritve karavanske železnice. Nikdo ni svojega nemškutarstva tako demonstrativno pokazal, kakor baš poštar. Ljudstvo je bilo vsled tega zelo razburjeno in župan je v interesu javnega miru sporočil poštarju, naj frankfurtarico sname; ta pa županovega povelja ni hotel spoštovati. Župan toži in radovedni smo, ali se bo okrajno glavarstvo potegnilo za ugled našega županstva.

— **„Mir“ piše:** Kranjskim Slovincem v poudarek! Z otvoritvijo nove železnice se je odprla našim bratom onstran Karavank najbližja pot v središče naše dežele, v Celovec. Že od nekdaj so radi prihajali Gorenjci v Celovec, celo dolga in težavna vožnja čez Ljubelj jih ni zadrževala, pa mislite, da je slovenstvo na Koroškem imelo kaj dobička od takih svojih bratov? Naravnost povedano, nobenega, kajti svoj denar so porušili v nemških trgovinah, v nemških gostilnah, govorili so pa povsod, kamor so prišli, dosledno le — nemško, kolikor so znali. Pisu tega stavka je znan mož, ki že leta prihaja v Celovec, pa je odgovoril na vprašanje, zakaj nikdar ne pride v slovensko družbo: „V Celovcu smo rajši malo bolj „tajč“. Nova železnica nam bo privedla v Celovec dovolj slovenskih gostov iz Kranjskega. Prepričani smo, da se bo marsikdo rajši pripeljal nakupovat v Celovec, kakor pa v Ljubljano, ker mu je Celovec bližji. In šel bo v nemško trgovino, v nemško gostilno, govoril bo nemško ter pustil svoj slovenski denar človeku, ki se bo za njim norca delal, češ, „naj le prihajajo bedasti Kranjci k nam, da nam le polnijo žepe; mi pa ostanemo, kakor smo b'li.“ Če že nosite svoj denar v Celovec, bodite vsaj toliko ponosni, da bodele povsod, kamor pridete, govorili slovensko! Verjamite, da je ni trgovine, niti gostilne v Celovcu, kjer ne bi znali našega jezika. Ako vam nočejo postreči na slovensko zahtevo, pa pojdite drugam: uspeh takega dela se bo kmalu pokazal, kajti „groš“ pri „Nemcu“ vedno vleče. Ni pa slabše, kakor če izpodkopujete ugled slovenskega naroda s svojim nemškutarjenjem. Če bi Kranjci tako delali, kako naj potem koroški slovenski kmet dela drugače. Pomnite, da pri nas nemščina ni „nobel“, kakor jo nekateri smatrajo na Kranjskem, temveč le sredstvo za ubijanje slovenstva. Nadejamo se, da te besede ne bodo zastonj.

Primorsko.

— **Prebivalstvo Trsta in okolice.** Po računih mest. statističnega urada šteje sedaj Trst z okolico 198.525 prebivalcev. Na zadnjem ljudskem štetju dne 31. decembra 1900 je bilo 178.127 prebivalcev. V še ne 6 letih se je torej prebivalstvo pomnožilo za 20.398 duš.

— **Predsednik deželne sodnije** v Trstu g. Urbančič je šel v pokoj. Njegov naslednik bode baže dvorni svetnik Defacis, predsednik okrožne sodnije v Gorici.

— **Večerne kurze s slovenskim učnim jezikom** upeljejo tudi v okoliških šolah tržaških. Ta predlog dr. Rybafa je bil v mestnem zboru enoglasno sprejet.

— **Nemška predavanja** bodo prirejali profesorji graškega vseučilišča v Trstu v Schillervereinu.

— **Občinske volitve v Devinu** so končale 8. t. m. s popolno zmago slovenske stranke. Izvoljeni so sami zavedni narodnjaki v občinski svet. Lahki se volitve niso vdeležili.

— **Zveza narodnih društev na Goriškem.** Sestavil se je poseben odbor v Gorici, kateri ima namen združiti vsa narodna društva v deželi v posebno zvezo. „Zveza“ bo imela namen urejevati knjižnice, preskrbovati društvo muzikalije in prepise, skrbeti za učitelje pevskega zborov, urejevati veselice, da ne bo ena veselica drugi na škodo, skrbeti za gledališki in sploh veseliški inventar in na Zvezine troške opravljati tehniško stran narodnih veselice in zavarovati društva proti zgubam zaradi slabega vremena na dan veselice. Troške za to tehniško organizatorično delo bi krili iz prispevkov v „Zvezi“ včlanjenih narodnih društev. Dobra ideja, katero bi bilo vredno izvesti tudi drugod po Slovenskem.

— **Naša šolska mizerija.** Na pokuku v mestni šoli v ulici Kandler se je dogodilo te dni, da je učitelj v III. razredu a, izpraševal učence, kako da govore doma: slovenski ali laški. Na raznih odgovorih in prigovorih je učitelj velel, naj oni, ki doma govore slovenski, izstopijo iz klopij. In čujte: v klopih je obsedela le — manjšiza, a še mej temi, ki so ostali v klopih, je bil marsikak strahopeten Slovenec.

Potem pa je g. učitelj izustil nekaj pametnega. Meneč, da so mestne šole za italijane, je grajal otroke slovenskih staršev, zakaj da ne zahajajo v okoličanske šole!! Enega učenca je naravnost apostrofiral, zakaj da ne zahaja v šolo pri sv. Ivanu?!

— **O shodu v Trstu** poroča „Rdeči prapor“ od 12. t. m. so nekateri udeleženci socijalne demokrate, ki so prišli na shod, pretepali in nekateri vrgli iz dvorane. Sodrugu Regentu so komaj dovolili, da poda svojo izjavo. Glasilo jugoslovanske socijalne demokracije je nad takim postopanjem po pravici ogorčeno in pravi, da socijalni demokratje ne pridejo več na nobeno tako zborovanje in da se bodo po tem ravnali pri prihodnjih volitvah. Z obzirom na ogromno število slovenskega delavstva in njih upliv na izid volitev, vendar bi bilo vsekakor umestno, da se slovenske meščanske stranke približajo jugoslov. soc. demokraciji, da omogočijo z njo kompromis za bližajoče se volitve v državni zbor.

Gospodarstvo.

Povišanje diskonta.

Stojimo pač v znamenju draginje. Vse cene rastejo, meso, oglje, kože, papir, železo, jeklo, med mesing itd. vse je dražje. Tudi denar je postal draži. Avstro-ogrška banka je zvišala diskontno mero od 4 na 4 1/2%. To povišanje diskontne mere ni pač nikogar iznenadilo, vedelo se pa ni, bode li povišan za cel odstotek ali samo za pol.

Zvišanje diskonta je utemeljil generalni svet avstro-ogrške banke s tem, da se stavijo na banko tako velike zahteve, da ne more vsem vstreči samo s svojimi davka prostimi bankovci, da je torej prisiljena izdajati tudi davku podvržene bankovce. Ta davek znaša 5%, če je pa banka zvišala diskonto samo na 4 1/2% čeprav plačuje davka

5%, zdelo bi se, da banka velikodušno krije iz svojega deficit od 1/2%. To pa ni tako. Število davku podvrženih bo razmernó jako majhno, zguba bo torej temu primerno tudi le majhna, zato pa zviša diskont za vse davku nepodvržene bankovce za 1/2% in s tem nekoliko prekrije ono navidezno zgubo.

Povišanje diskonta je pričakovati tudi v Berlinu in Londonu.

Podraženje kredita bodo trgovci in obrtniki tudi občutili. Tudi slovenski denarni trg bo doživel posledice in nastale bi lahko tu in tam stiske in krize, ako ne bo „Zveza slov. posojilnic“ skrbela za to, da svoje članice obvaruje neprimernosti, ki po navadi nastajajo povsod v sličnih gospodarskih položajih.

Prepričani smo, da „Zveza“ dobro pozna položaj in da je pripravljena na večje zahteve, ki bodo postavljene na njo. Članice „Zveze“ se bodo pa zamogle zopet prepričati o ngodnostih katere jim „Zveza“ daje v kritičnih časih.

Druge slovanske dežele.

— II. jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. V petek 5. t. m. je obiskal II. jugoslovansko umetniško razstavo v Sofiji knez Ferdinand v spremstvu svoje sestre in njene hčerke Elizabete. Kneza in njegove goste sta vodila naučni minister dr. Ivan Šišmanov in predsednik „Zveze jugoslovanskih umetnikov“ profesor Vješin. Knez se je najdalje mudil v bolgarskem oddelku, kjer so ga najbolj zanimala vojne slike prof. Vješina. Nadvojvodinja je razstava izredno ugajala, da je izrekla željo, da bi si še enkrat ogledala izložene umotvoré. Nadvojvodinja Klotilda je kupila 15 slik, od katerih jih je 8 bolgarskih. Knez Ferdinand se je izredno pohvalno izrazil o razstavi in je prof. Vješinu čestital na imenovanju za častnega predsednika „Zveze jugoslovanskih umetnikov“, nadalje se je informiral, koliko je dala država subvencije za razstavo, ter izrazil svojo nevoljo, ko je izvedel, da je bila subvencija tako neznatna in da se je izplačala šele pred par dnevi. — Knez Ferdinand je namenil okoli 50.000 levov za nakup slik, izloženih na razstavi.

— Zveza jugoslovanskih akademikov. Koncem oktobra se snidejo v Belemgradu delegati bolgarskih, srbskih, hrvatskih in slovenskih akademikov. Vsako narodnost bosta zastopala po dva delegata. Ti imajo nalogo, da sestavijo program za prihodnji kongres jugoslovanskega dijaštva. Bolgarsko akademsko društvo „Napred“ ima te dni zborovanje, na katerem bo razpravljalo o bodočem kongresu in volilo svoje delegate. Na sestanku se bode sklepale o tem, kje in kdaj naj bode prihodnji kongres jugoslovanskih in balkanskih akademikov. Kakor nam javljajo, bode kongres ali v Zagrebu ali pa v Ljubljani.

— Opero dobi zopet prihodnje leto hrvatsko gledališče. Zagrebški občinski svet je določil za to subvencijo 30.000 kron.

Svetovne vesti.

— Dunajski kavarnarji so sklenili povišati cene vseh pijač.

— Dohodki in troški mestne občine dunajske. Leta 1905 je imela dunajska občina 146.955.314 K dohodkov in 143.777.908 K izdatkov; mestna plinarna je občini vrgla 3.508.542 K, elektrarna pa 2.582.689 K čistega dobička.

Loterijske številke.

Trst, dne 13. oktobra 1906: 53, 4, 26, 11, 81.
Linz, „ „ „ „ 66, 22, 76, 81, 85.

Posojila, daje Otto Kleusch, Berlin, Schönhauser Allee 128. (Rückp.) — Troški se odbijejo od posojila — Nikakih predplačil. (535) 12—3

Nagrobne vence, polne, krasne priporoča v velikem izbiru in po vseh cenah P. Kostič, v Celju.

Sprejme se takoj učenec

z dobro ljudskošolsko izobrazbo, več obeh deželnih jezikov v manufak- 545 turni in špeceirjski trgovini 3-1
L. Schwentner, Vransko.

Kupim hišico

v dobrem stanu z vrtom, pripravno za ednega čevljarja in eno šiviljo v kakem trgu ali blizu trga na Spodnjem Štajerskem. Ponudbe na Karl Stojan, občinski redar (547) v Šmarju pri Jelšah. 3—1

Za pisarja

išče mladenič 19 let star, nemške kakor slovenske pisa- save zmožen, takoj službe. 546-1

Mlad trgovski pomočnik (542)

mešane stroke želi svojo službo premeniti. — Ponudbe blagovolijo se poslati pod šifro „trgovski pomočnik“ Zibika-Pristova, Štajersko.

Dva parna stroja

po 10 oziroma 18 konjskih sil, brez napake, še sedaj v obratu, večji z lastnim stojalom na kolesih (lokomobil) in

posestvo

obstoječe iz prostorne hiše, 6 sob, gospodarskega poslopja, rodovitno polje, senožeti itd. se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je posebno pripravna za vsako obrt, lastni vodovod, reka v bližini, želez. postaja. Ponudbe na lastnika

J. Dernič, tovarnar

(539) v Radovljici-Gorenjsko. 4—2

Najboljše naložite svoj kapital, če kupite registrirajočo blagajno

„National“.

Nad 500.000 trgovcev po celem svetu Vam to lahko dokaže.

Od 65 kron naprej zamorete imeti že sistem, ki Vas varuje vsak dan pred zgubami.

Vsa pojasnila in demonstracije na blagajni daje brezplačno

RICHARD CANTONI, v CELJU HOTEL TERSCHEK
ZASTOPNIK DRUŽBE „NATIONAL CASH REGISTER CO. LTD.“
DUNAJ, BUDAPEST, PRAGA.

Dokazano je, da je TOMAŽEVA ŽLINDRA

iz Tomasovih tovarn z. z. o. p. Berlin W.

najboljše in obenem najcenejše umetno gnojilo, ki obsega fosforovo kislino, bo- diši za travnike, (530) S cenami kakor tudi poučnimi spisi točno posluži 6—4

Zvezdna znamka.

polja, hmeljišča kakor tudi za vinograde in za sadnajke Čas za jesensko gnojenje je tu.

Trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje.
Preprodaja umetnih gnojil za Spodnje Štajersko in Kranjsko.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Umetalni ogenj lampijoni
Koriandoli (Confetti) Serpentine
Papirnati krožniki Papirnate servijete

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali droma kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje, vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitninske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah. ♦♦♦♦♦

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetlicami od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. ♦♦♦♦

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. ♦ Solidna in točna posredstva